

МУҲАММАД АЛАЙҲИССАЛОМНИНГ ПАЙҒАМБАРЛИКДАН ОЛДИНГИ ҲАЁТЛАРИ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Муҳтарам жамоат! Рабиул аввал ойи кириб келиши муносабати билан бугунги жума маъruzamiz Ҳазрати Расул акрам соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллудларига бағищланади.

Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд саналари милодий 571 йил, қамарий ҳисоб бўйича рabiул аввал ойининг 12 - душанба куни туғилганлар.

Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам амакилари Абу Толибнинг уйида туғилганлар. Бу уй Макка шаҳрида, Каъба ва Сафо тепалигининг шарқий тарафида, Бани Ҳошим маҳалласида, ҳозирги «Макка кутубхонаси»нинг ўрнида жойлашган.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам оталарининг исми Абдуллоҳ бўлиб, Абдулмутталибининг Фотима исмли хотинидан туғилган уч нафар ўғилнинг энг кичиги эди. Абдуллоҳ Фил воқеасидан олдин, 25 ёшида, Пайғамбаримиз оналарининг қорнида ҳомила эканларида Мадинада вафот этади.

Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни биринчи бўлиб оналари Омина етти кун эмизади. Сўнг Пайғамбаримизнинг амакилари Абу Лаҳабнинг озод қилган чўриси Сувайба бир неча кун эмизади. Кейин Бану Саъдлик Ҳалима розияллоҳу анҳо икки йил эмизиш бахтига мұяссар бўлади.

Ҳалима Саъдия розияллоҳу анҳодан ривоят қилинишича, Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам саккиз ойликларида гапира бошлиганлар, тўққиз ойликларида фасоҳатли (чиройли, аниқ-тиник) гапирганлар ва ўн ойликларида камон отиб болалар билан ўйнай бошлиган эканлар.

Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам тўрт ёшга тўлғанларида “Шаққи садр” воқеаси рўй беради, яъни Аллоҳ таоло фаришталари орқали Пайғамбаримизнинг қалб-юракларидан шайтон насибаси бўлган “нафси аммора” (ёмонликка ундовчи нафс)ни олиб ташлайди. Шу сабабли ҳам шайтон Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламни асло вассаса қила олмаган!

Мұхаммад соллаллоху алайҳи васаллам олти ёшларигача оналари Оминанинг бағрида ўсадилар. Сўнг оналари ҳам вафот этади. Уламолар Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васалламнинг етимлиқда улғайишларига Аллоҳ таолонинг ҳикмати деб қарайдилар. Агар у зот етим ўсмаганларида, бир кун келиб душманлари: “Ота-онасидан ўрганиб олган нарсани айтиб, мен пайғамбарман, демоқда”, дейишлари мумкин эди, дейдилар.

Хурматли намозхонлар! Пайғамбаримиз Мұхаммад соллаллоху алайҳи васалламнинг оналари вафотидан кейин боболари Абдулмутталиб у зотни ўз қарамоғига олади. Орадан икки йил ўтиб, саккиз ёшга тўлганларида, боболари ҳам оламдан ўтади. Вафотидан олдин суюкли набирасини раҳмдил ўғли Абу Толибга топширади. Аллоҳ таоло Зуҳо сурасининг 6-оятида:

﴿أَلْمْ يَجِدُكَ يَتِيمًا فَأَوْيٰ﴾ (سورة الصبح/6)

яъни: “(Эй Мұхаммад, Парвардигорингиз) **сизни етим ҳолда топиб, бошпана бермадими?!**” дея, Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васалламнинг ёш гўдаклик чоғларида етим бўлиб қолганларида, аввал боболари Абдулмутталибнинг, сўнг амакилари Абу Толибнинг қарамоғида тарбия топганларига ишора қилган (*Тафсири Ибн Касир*, *Тафсири Насафий*, *Тафсири Хозин*).

Пайғамбаримиз Мұхаммад соллаллоху алайҳи васаллам ёшликларида қўй боққанлар, яъни чўпонлик қилганлар. Ўспиринлик ёшларидан то қирқ ёшларигача тижорат билан шуғулланганлар. Тижоратдаги шериклари Соиб ибн Абу Соиб Махзумий розияллоху анҳу бўлган. Жумҳур уламолар унинг мусулмон бўлганини ва Исломи гўзал бўлганини айтишади.

Пайғамбаримиз Мұхаммад соллаллоху алайҳи васаллам ўн икки ёшга етганларида, меҳрибон амакилари Абу Толиб бошчилигида тижорат карвони билан Шом ўлкасига борадилар. Ҳозирги Сурия давлатининг жануби-ғарбий тарафида жойлашган Бусро шаҳрида насроний роҳиб Бухайро Пайғамбаримиздаги пайғамбарлик аломатларини кўриб, Абу Толибга хабар беради.

Пайғамбаримиз Мұхаммад соллаллоху алайҳи васаллам 25 ёшларида, ёз фаслида Макканинг катта тижоратчиларидан бўлмиш Хадича бинти Хувайдиднинг савдо карвонини Шом ўлкасига олиб борадилар.

Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам ушбу тижорат сафаридан қайтиб келганларидан икки ой ўтиб, қавми ичидан насл-насаб, обрў-эътибор, инсоний фазилат ва бойлик жиҳатидан энг афзали бўлган, жоҳилият даврида ҳам “афиға” (иффатли), “тоҳира” (покиза) дея сифатланган, ақлли, зийрак, фаҳм-фаросатли ва ҳуснли, Макка зодагонлари етиша олмаган Хадича розияллоху анҳога уйланадилар.

Пайғамбаримиз Мұхаммад соллаллоху алайҳи васаллам 35 ёшга етканларида, ёнгин ва сел туфайли Каъбанинг деворлари нураб, йиқилай деб

қолган эди. Қурайш қабиласи раҳбарлари Каъбани пойдеворигача бузиб, қайтадан қуришга қарор қилишади. Бу қурилишда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам иштирок этадилар, ҳатто “Ҳажарул асвад”ни жойига қўйиш муаммосини оқилона ҳал этиб, қабилалар ўртасидаги жанжални бостириб, катта урушнинг олдини оладилар.

Азиз жамоат! Бугунги кунда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламни таваллуд топган муборак кунларини хотирлаш ва ул зотнинг сийратларини ўқиб ўрганиб ва эшиши билан бирга, бутун оламга раҳмат этиб юборилган Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳаёт тарзлари, хулқ-одобларидан ўrnak олиб яшамоғимиз лозимdir. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам пайғамбар бўлишларидан олдин ўз қавмлари орасида энг ишончли ва ҳеч ёлғон гапирмаганликларидан «Амин» ишончли, омонатдор, ростгўй номини олганлар.

Аллоҳ таоло пайғамбаримизни барча мусулмонларга намуна қилиб юборган Бу ҳақида Қуръони каримда шундай марҳамат қиласи:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا
(سورة الأحزاب 21)

яъни: (Эй, имон келтирганлар!) Сизлар учун Аллоҳ ва охират кунидан умидвор бўлган ҳамда Аллоҳни кўп ёд қиласиган кишилар учун Аллоҳнинг пайғамбарида гўзал намуна бордир. (Аҳзоб сураси 21-ояти).

Мусулмон одам пайғамбаримизни ҳаётини ўрганар экан, у ўзи учун ҳаётнинг барча жабҳаларидаги фаолиятида энг олий даражадаги одоб-ахлоқ намунасини кўради. Шу боис, Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга ҳақиқий уммат бўлишни истаган одам, у зотнинг ҳаётларини ўрганиши ва ўзи учун намуна қилиб олиши лозим бўлади.

Ватанимиз равнақи ва тараққиёти, ҳалқимизнинг тинч ва осойишталиги йўлида самарали меҳнат қилишимизда Пайғамбаримизнинг гўзал одоб-ахлоқлари бизларга ҳамиша ўrnak бўла олади. Жумладан, Пайғамбариимиз ҳадисларидан умматларини илм олишга тарғиб қилиб, илм олишликни фарз даражасига кўтарганлар. Ҳадисда айтилганидек:

"أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ ... " (رواہ البیهقی)

яъни; “Илмни Чин (Хитой) да бўлса ҳам ўрганинглар ” деганлар.

Бугунги кунда ёшларга давлатимиз томонидан илм олишлари учун барча шарт-шароит ва имкониятлар яратилган. Юзлаб ўқув юртлари, колледж ва лицейлар, умумтаълим мактаблари фарзандларимиз ихтиёрида. Мамлакатда динимизни ўргатадиган ўрта маҳсус ислом билим юртлари фаолият юритмоқда. Бу улуғ илм даргоҳларida ўз соҳасида етишиб чиққан иқтидорли, фидоий устозлар ўз талабалари ва ўқувчиларига фидокорона таълим-тарбия бериб келмоқдалар. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш лозимки,

яратиб берилаётган шароитлардан бугунги кунда фарзандларимиз қандай фойдаланаяпти? Фарзандларимизни ҳар томонлама илмли ва баркамол бўлиб етишишлари учун бизлар ўзимиз нималар қиласапмиз, уларни назоратга олаяпмизми деган саволларни ўзимизга бераяпмизми? Яратилган имкониятлардан фойдаланиб, фарзандларимизни ҳар томонлама илмли, маърифатли, ватанга садоқатли қилиб тарбиялашимиз биз учун ҳам фарз ҳам қарз бўлади.

Азиз биродарлар! Таъкидлаб қўйишимиз лозимки, мавлид маросимлари бир йилда фақат бир ой, яъни ҳижрий қамарий сананинг учинчи ойи – рabiул аввал ойи ичидаги ўтказилиши керак. Йил ўн икки ой мавлид маросимини ўтказавериш шаръян ва мантиқан номақбул ишдир.

Аллоҳ таоло барчаларимизни Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи вассалламга муносаб чин уммат бўлмоғимизни насиб этиб, ўзи севган бандаларидан қилсин, рушду ҳидоятда барқарор айласин! Омин.

Мұхтарам имом домла! Жорий йилнинг 1 декабридан – 30 декабрь кунига қадар Рабиул аввал, ойи яъни мавлид муносабати билан имкониятингизга қараб бирор жума кунида Имом Барзанжийнинг “Мавлиди Набий” китобидан ўқиб беришингиз, мақсадга мувофиқ бўлади.

Масжидларда намоз вақтига қатъий риоя этиб, хусусан жума намозини белгиланган вақтдан ўтказмаган ҳолда аддо этишингиз ва жума иш куни бўлгани учун намозхонларни кўп ушланиб қолишиларига йўл қўймаслигингиз тавсия этилади.